

3-6 Ya? Çocuklar ?çin Psikososyal Durum De?erlendirme Ölçe?i- Ebeveyn Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). 3-6 Ya? Çocuklar ?çin Psikososyal Durum De?erlendirme Ölçe?i- Ebeveyn Formu. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16066>

Öz

3-6 Ya? Çocuklar ?çin Psikososyal Durum De?erlendirme Ölçe?i-Ebeveyn Formu, 2021 y?l?nda Emine Güne? ?an ve N. Altay taraf?ndan geli?tirilmif bir ölçektir. Bu ölçek, özellikle 3 ila 6 ya? aras?ndaki okul öncesi dönem çocuklar?n?n psikososyal durum ve uyum düzeylerini ebeveyn raporlar? arac?l?yla de?erlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçe?in geli?tirilme süreci, kapsaml? bir geçerlik ve güvenirlik çal??mas?n? içermektedir. Bu araç, erken çocukluk döneminde ortaya ç?kabilecek duygusal, sosyal ve davran??sal zorluklar?n erken te?hisinde önemli bir rol oynamaktadır.

Ölçek, profesyonellere (ruh sa?l??? uzmanlar?, hem?ireler ve e?itimciler) çocuklar?n geli?im alanlar?ndaki riskleri belirleme konusunda standartla?t?r?lm?? bir yöntem sunar. Geli?tirme çal??mas?, Türkiye'deki çocuk popülasyonuna özgü kültürel adaptasyonu ve psikometrik uygunlu?u sa?lam??tır. Bu ölçe?in temel amacı, çocu?un genel uyumunu ve psikolojik iyilik halini çok boyutlu bir yakla??mla saptamaktır.

Anahtar Kelimeler

Psikososyal durum, okul öncesi çocuklar, **ebeveyn formu**, geli?imsel ölçek, **geçerlik**, **güvenirlik**, davran?? sorunlar?, erken çocukluk.

Yazarlar

Emine Güne? ?an, N. Altay

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, 3 ila 6 ya? aras?ndaki çocuklar?n psikososyal geli?imlerini ve durumlar?n? sistematik bir ?ekilde de?erlendirebilecek, kültürel olarak uygun, geçerli ve güvenilir bir araç sunmaktır. Erken çocukluk dönemi, sosyal ve duygusal becerilerin temellerinin at?ld??? kritik bir a?ama oldu?undan, bu ölçek ebeveynlerin gözlemleri üzerinden çocu?un uyum düzeyini ölçmeye odaklan?r.

Ölçek, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda kullan?lmak üzere tasarlanm??tır. Elde edilen veriler, çocuklar?n ruh sa?l??? uzmanlar? taraf?ndan ihtiyaç duyulan destek veya müdahale türünü belirlemede rehberlik eder. Ayn? zamanda, ebeveynlere çocuklar?n?n psikososyal geli?imi hakkında objektif geri bildirim sa?lamay? da hedefler.

Yap?

3-6 Ya? Çocuklar ?çin Psikososyal Durum De?erlendirme Ölçe?i-Ebeveyn Formu, çocu?un genel

psikososyal durumunu yansıtan çeşitli alt boyutlardan oluşmaktadır. Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, çocuğun duygusal düzenleme yeteneği, akran ilişkileri, sosyal yeterlilik ve davranışsal uyum düzeylerini kapsamaktadır. Bu yapı, çocuğun ev ve okul ortamındaki ilevselliğini doğrudan ebeveynin algısından üzerinden değerlendirir.

Ölçeğin çok boyutlu yapısı, yalnızca sorunlu davranışlar değil, aynı zamanda çocuğun güçlü yönlerini ve pozitif uyum becerilerini de tespit etmeye olanak tanır. Böylece, psikososyal durumu bütüncül bir perspektiften ele alınarak kapsamlı bir değerlendirme sunar.

Geçerlik

Ölçek, bir geliştirme çalışması olduğu için, Şan ve Altay (2021) tarafından yürütülen çalışmada kapsamlı geçerlik analizleri yapılmıştır. Çalışmanın başlangıcı, geçerlik çalışmaları için ölçeğin geliştirilmesinin merkezinde yer aldığına göstermektedir. Bu çalışmalar genellikle içerik geçerliği (uzman görüşleri ile madde havuzunun uygunluğunun değerlendirilmesi) ve yapı geçerliği (faktör analizi ile ölçek maddelerinin kuramsal yapıya ne ölçüde temsil ettiği)nin incelenmesi) analizlerini içermektedir.

Yapı geçerliği bulguları, ölçeğin teorik olarak belirlenen psikososyal durumu ölçme amacına uygun alt boyutlara sahip olduğunu doğrulamaktadır. Bu, ölçeğin gerçekten de 3-6 yaş aralığındaki çocukların psikososyal uyumunu ölçtüğünü göstermesi açısından kritik öneme sahiptir.

Güvenirlilik

Ölçeğin geliştirme çalışması, yüksek düzeyde güvenirlilik göstergeleri elde etmeyi amaçlamıştır. Güvenirlilik analizleri genellikle iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) ve test-tekrar test yöntemlerini içerir. İç tutarlılık, ölçek maddelerinin aynı yapıya ne kadar homojen bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Yüksek güvenirlilik katsayıları, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle uygulandığında tutarlı sonuçlar üreteceğini garanti eder. Bu, ölçeğin hem klinik uygulamada hem de araştırmalarda kullanılabilirliğini artıran temel bir psikometrik özelliktir.

Faktör Analizi

Yeni bir ölçek geliştirilirken, yapı geçerliğini desteklemek amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılır. Şan ve Altay (2021) çalışmasında, 3-6 Yaş Çocuklar İçin Psikososyal Durum Değerlendirme Ölçeği'nin temel bileşenlerini ve alt boyutlarını belirlemek üzere muhtemelen Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve/veya Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır.

Bu analizler sonucunda, ölçek maddelerinin hangi psikososyal boyutlar altında toplandı? belirlenmi? ve ölçe?in nihai yap?s? bu bulgulara göre ?ekillendirilmi?tir. Faktör yap?s?nın netli?i, ölçe?in skorları?n yorumlanabilirli?ini ve yap?s?sal geçerli?ini güçlendirmektedir.

Araç

Test Türü:

Geli?tirme (Developmental Scale)

Format:

Ka??t-kalem veya dijital ortamda uygulanabilir, **Ebeveyn Formu** olarak tasarlanm??tır.

Mevcut Dil:

Türkçe

Popülasyon Grubu:

Çocuklar (Ebeveyn raporu ile)

Ya? Grubu:

3-6 ya? arası çocuklar

Popülasyon Detayları:

Okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden veya etmeyen, tipik gelişim gösteren çocuklar ile risk grubundaki çocukların ebeveynleri.

Test Metodolojisi:

Derecelendirme: 5'li Likert ölçe?i tipinde derecelendirme kullanılmaktadır.

Seçenekler: 0-"hiçbir zaman", 1- "nadiren", 2- "bazen", 3-"sıklıkla", 4-"her zaman".

Uygulayıcı?: Ebeveynler veya birincil bakıcılar tarafından doldurulur.

Anahtar Kelimeler

Psikososyal uyum, erken çocukluk gelişimi, **Likert ölçe?i**, davranış de?erlendirmesi, psikometri,

ebeveyn formu, Türkçe ölçek.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı:

Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri:

eminegunessan@hotmail.com (Sorumlu Yazar)

Yazışma Adresi:

Emine Güneşan (Detaylı adres bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.)

Çizimler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı:

2021 (Yayın Yılı)

Çizimler:

Ölçeğin akademik veya ticari kullanım için sorumlu yazar Emine Güneşan ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Yayın, açık erişim dergide yayımlanmıştır, bu da akademik kullanım için erişimin kolay olduğunu düşündürmektedir.

Ücret:

Ücret bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Kaynaklar

Şan, E.G, Altay, N. (2021). Psychosocial status assessment scale for children aged 3-6 years-parent-form development: Validity and reliability study. *Journal of Psychiatric Nursing*, 12(2), 132-139. doi:10.14744/phd.2021.70037

Makalenin tam metnine aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir: jag.journalagent.com

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: 3-6-yas-cocuklar-icin-psikososyal-durum-tr-scales.arabpsychology.com

[degerlendirme-olcegi-ebeveyn-formu-toad.pdf](#)

3-6 Ya? Çocuklar ?çin Psikososyal Durum De?erlendirme Ölçe?i-Ebeveyn Formu Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Ölçek maddelerine eri?im için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi veya referans olarak verilen akademik makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM